

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	20715 - Literatura Catalana del Renaixement, Barroc i Neoclassicisme / 1
Titulació	Grau de Llengua i Literatura Catalanes - Tercer curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Anika Lenke Kovács _ lenke.kovacs@uib.cat	12:00	13:00	Dimecres	12/09/2018	26/12/2018	BG17

Contextualització

L'assignatura "Literatura Catalana del Renaixement, Barroc, Neoclassicisme" és una assignatura de formació bàsica, comuna als estudis de "Llengua i Literatura Catalanes", de tercer curs. Es realitzarà al llarg del primer semestre i tindrà un desenvolupament teòric i pràctic de caràcter general. Els alumnes han de conèixer els autors i les obres més significatius del Renaixement, el Barroc i el Neoclassicisme catalans. La matèria té relació amb altres períodes de la Literatura Catalana, principalment amb el període de l'Edat Mitjana, així com amb altres assignatures d'Història i Cultura catalanes. La incidència d'aquesta assignatura en el futur professional de l'estudiant resta vinculada al seu context formatiu i laboral, sobretot en els casos de dedicació a l'ensenyament o a la promoció cultural. A partir de les pràctiques que es duren a terme durant el curs, els alumnes s'aproximaran als mecanismes bàsics de recerca d'informació en biblioteques i a la xarxa i a la interpretació de les dades.

Requisits

Per poder fer aquesta assignatura cal que els alumnes estiguin disposats a augmentar el seu bagatge de lectures i a implicar-se en l'anàlisi crítica dels textos. És important la seva participació a classe, i també que portin al dia el calendari de lectures següent:

- A llegir fins al **27 de setembre**: Despuig, Cristòfor, *Los col-loquis de la insigne ciutat de Tortosa*, edició crítica d'Enric Querol i Josep Solervicens, Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2011.
- A llegir fins al **25 d'octubre**: Fontanella, Francesc, *O he de morir o he d'amar. Antologia poètica*, a cura de Pep Valsalobre, Eulàlia Miralles i Albert Rossich, 2015.
- A llegir fins al **5 de desembre**: Ramis, Joan, *Lucrècia, o Roma libre*, pròleg, edició i propostes de treball de Jaume Gomila Saura, Barcelona: Educaula62, 2014.

Essencials

1. Tenir uns coneixements bàsics de la Literatura Catalana Medieval.

Guia docent

2. Tenir la competència plena, oral i escrita, en llengua catalana.

Recomanables

1. Tenir uns coneixements bàsics de la Literatura Catalana de la Renaixença.
2. Coneixement del context històric, social i cultural del període del Renaixement.
3. Coneixement del context històric, social i cultural del període del Barroc.
4. Coneixement del context històric, social i cultural del període del Neoclassicisme.

Competències

Específiques

- * 1. Capacitat de localitzar i manejar informació relativa a la disciplina en fons bibliogràfics i documentals, en bases de dades i recursos d'Internet, i d'emprar aplicacions informàtiques específiques (CE9). 2. Capacitat de trametre informació, idees, problemes i solucions a un públic especialitzat o no especialitzat (CE10).

Genèriques

- * 1. Capacitat per aprendre i treballar de forma autònoma i en equip (CG2) 2. Capacitat d'autocrítica orientada a la recerca de la qualitat i la millora contínua (CE3) 3. Capacitat de generar noves idees (creativitat) i de dissenyar i gestionar projectes (CG8).

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Aquesta assignatura estudia els períodes del Renaixement, el Barroc i el Neoclassicisme literaris catalans, corresponents als segles XVI, XVII, i XVIII.

Continguts temàtics

Literatura Catalana. Literatura catalana del Renaixement, Barroc i Neoclassicisme.

1. L'edat moderna als Països Catalans: llengua, cultura i societat. La inadequació del terme «Decadència»
2. El Renaixement: concepte, definicions, límits i nocions clau
 - 2.1. La poesia del Cinc-cents
 - 2.1.1. La poesia de tradició medieval
 - 2.1.2. La poesia moderna
 - 2.1.2.1. Joan Pujol
 - 2.1.2.1. Pere Serafi
 - 2.2. La prosa del Cinc-cents
 - 2.2.1. Cristòfol Despuig i *Los Col·loquis de la insigne ciutat de Tortosa* (1557)
 - 2.2.2. Lluís Ponç d'Icard i *El Llibre de les grandeses de Tarragona* (1573)

Guia docent

- 2.3. El teatre del Cinc-cents
 - 2.3.1. Les consuetes mallorquines (Ms. 1139, Biblioteca de Catalunya)
 - 2.3.2. El teatre de l'Assumpció de Maria
 - 2.3.3. El teatre hagiogràfic
 - 2.3.4. La ciutat com a escenari
 - 2.3.4.1. La processó de Corpus
 - 2.3.4.2. La Dansa de la Mort
 - 2.3.4.3. Les entrades reials i la festa urbana
- 3. El barroc: concepte, mentalitats, estètiques, models i difusió
 - 3.1. La poesia del Sis-cents
 - 3.1.1. Francesc Vicent Garcia
 - 3.1.2. Francesc Fontanella
 - 3.2. La prosa del Sis-cents
 - 3.2.1. Josep Romaguera i l'*Ateneo de grandesa* (1681)
 - 3.2.2. *Viatge a l'infern d'en Pere Porter* (1630-1635)
 - 3.3. El teatre del Sis-cents
 - 3.3.1. *La Comèdia famosa de la gloriosa verge i màrtir Santa Bàrbara* (1617) de Francesc Vicent Garcia
 - 3.3.2. *Lo Desengany* (c. 1650) de Francesc Fontanella
- 4. El segle XVIII. La Il·lustració i el Neoclassicisme
 - 4.1. La poesia del Set-cents
 - 4.1.1. Josep de Togores, comte d'Ayamans
 - 4.1.2. Ignasi Ferreres
 - 4.2. La prosa del Set-cents
 - 4.2.1. *Rondalla de rondalles* de Lluís Galiana
 - 4.2.2. *El Calaix de sastre* de Rafel d'Amat i de Cortada, baró de Maldà
 - 4.3. El teatre del Set-cents
 - 4.3.1. Els balls parlats
 - 4.3.2. Joan Ramis i *Lucrecia* (1769)

Metodologia docent

S'exposarà el contingut teòric a través de classes presencials, que es completarà amb exercicis pràctics de comentari de text.

A través de la plataforma Aula Digital, es farà un seguiment dels estudiants i s'atendran les seves iniciatives, es resoldran dubtes (referents a les explicacions de les classes teòriques, a les lectures, a la bibliografia, etc.) i es revisaran les activitats.

Volum de treball

El volum de treball és la suma d'activitats de treball presencial (classes teòriques, classes pràctiques, tutories) i activitats de treball no presencial.

Activitats de treball presencial (1,8 crèdits, 45 hores)

Guia docent

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes teòriques (Itinerari A)	Grup gran (G)	Introduir l'alumne en els coneixements relacionats amb la Literatura Catalana del Renaixement, Barroc, i Neoclassicisme. Per aquesta raó s'exposaran els continguts teòrics de l'assignatura, amb exemples concrets que serveixin per il·lustrar l'exposició. És important que els alumnes participin en les sessions teòriques, plantejant-hi dubtes o resolent qüestions relacionades amb el comentari de text. Es podran seguir correctament les sessions, si els alumnes porten al dia el calendari de lectures.	25.5
Classes pràctiques	Classes pràctiques (Itinerari A)	Grup gran (G)	Les activitats pràctiques individuals o en petits grups consistiran en la resolució de casos concrets, a partir del comentari de textos literaris o de bibliografia secundària. Es demanarà una participació molt activa dels alumnes.	11
Avaluació	Exàmens parcials i global (Itinerari A)	Grup gran (G)	Es realitzaran dues proves escrites, la mitjana de les quals haurà d'ésser d'un 5 com a mínim per aprovar l'assignatura. L'examen serà recuperable durant el període d'avaluació extraordinària, en la part o parts en què hagin obtingut una puntuació inferior a 5. Per a les puntuacions parcials inferiors a 4, també serà necessari repetir la prova parcial corresponent, malgrat que la nota mitjana sigui igual o superior a 5. En aquesta prova l'alumne ha d'obtenir una puntuació mínima de 4.	2
Avaluació	Presentació del projecte (Itinerari A)	Grup gran (G)	Durant les últimes tres sessions, els estudiants que segueixin l'itinerari A hauran de presentar en parelles o grups de tres el projecte sobre literatura i territori, elaborat al llarg del semestre seguint les indicacions de la professora.	4.5
Avaluació	Examen global (Itinerari B)	Grup gran (G)	Els estudiants que segueixin l'itinerari B faran un examen global durant el període d'avaluació complementària que serà recuperable durant el període d'avaluació extraordinària, en la part o parts en què hagin obtingut una puntuació inferior a 5. (Durada de l'examen: 2 h)	0
Altres	Tutoria (Itinerari A)	Grup gran (G)	Itinerari A: El primer dia es farà una tutoria ECTS per explicar l'assignatura, els seus continguts, la metodologia de treball, i els criteris d'avaluació. A més, la professora anirà tutoritzant els projectes que els estudiants elaboraran entre la primera i la tretzena setmana del semestre i que exposaran durant les tres últimes sessions. Itinerari B: Els estudiants que optin per l'itinerari B hauran d'assistir a un mínim de tres tutories individuals amb la professora, la primera entre el 12 i el 20 de setembre, la segona entre el 17 i el 25 d'octubre i la tercera entre el 15 i el 22 de novembre.	1
Altres	Correcció de les proves parcials (Itinerari A)	Grup gran (G)	Es farà un comentari detallat de les dues proves parcials en què es posaran en comú les respostes que hagin obtingut la més alta puntuació i en què s'assenyalaran alguns aspectes de les respostes que s'haurien de matisar o de corregir.	1

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants

Guia docent

si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula Digital.

Activitats de treball no presencial (4,2 crèdits, 105 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Preparació de la matèria (Itineraris A i B)	Feina individual de lectura, estudi i comentari de textos per tal d'assolir els coneixements fonamentals referits a la matèria. Els estudiants que optin per l'itinerari B hauran de sumar al volum de treball les hores que haurien dedicat a l'assignatura si haguessin assistit a les classes presencials.	55
Estudi i treball autònom individual	Comentaris de text (Itinerari B)	Els estudiants que segueixin l'itinerari B hauran d'elaborar tres comentaris de text prèviament acordats amb la professora. (Volum de treball: 6 h)	0
Estudi i treball autònom individual	Elaboració del projecte (Itinerari B)	Els estudiants que segueixin l'itinerari B hauran de realitzar individualment un projecte sobre literatura i territori, seguint les indicacions de la professora. (Volum de treball: 50 h)	0
Estudi i treball autònom en grup	Elaboració del projecte (Itinerari A)	Els estudiants que segueixin l'itinerari A hauran de realitzar en parelles o en grups de tres un projecte sobre literatura i territori, seguint les indicacions de la professora.	50

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Itinerari A:

- Nota mitjana de les proves escrites: 5 punts. Es faran dues proves escrites: la primera, el **17 d'octubre**, dels temes 1 i 2; i la segona, el **12 de desembre**, dels temes 3 i 4. Per als alumnes que tinguin una nota mitjana inferior a 5 hi haurà una prova final global, en la qual hauran de recuperar la/les proves en què hagin obtingut una puntuació inferior a 5. Per a les puntuacions parcials inferior a 4, també serà necessari repetir la prova parcial corresponent, malgrat que la nota mitjana sigui igual o superior a 5. En aquesta prova l'alumne ha d'obtenir una puntuació mínima de 4.
- Nota mitjana del projecte: 5 punts. La presentació oral comptarà un 50 %, el treball escrit un 30 % i la bibliografia un 20 %.

Itinerari B:

- Nota mitjana de l'examen global: 4 punts. L'alumne haurà d'assolir una puntuació mínima de 5 en cadascun dels blocs temàtics (Cinc-cents, Sis-cents i Set-cents). Per a les puntuacions inferiors a 4, serà necessari repetir la prova del bloc corresponent malgrat que la nota mitjana sigui igual o superior a 5. En aquesta prova l'alumne ha d'obtenir una puntuació mínima de 4.

Guia docent

2. Nota mitjana dels tres comentaris de text: 3 punts. L'alumne haurà d'assolir una puntuació mínima de 5 en cadascun dels comentaris. Per a puntuacions parcials inferiors a 5, serà necessari fer el comentari d'un altre fragment (drama o narrativa) o poema (lírica) malgrat que la nota mitjana sigui igual o superior a 5.
3. Nota mitjana del projecte: 3 punts. La presentació oral comptarà un 50 %, el treball escrit un 30 % i la bibliografia un 20 %

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Exàmens parcials i global (Itinerari A)

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Es realitzaran dues proves escrites, la mitjana de les quals haurà d'ésser d'un 5 com a mínim per aprovar l'assignatura. L'examen serà recuperable durant el període d'avaluació extraordinària, en la part o parts en què hagin obtingut una puntuació inferior a 5. Per a les puntuacions parcials inferiors a 4, també serà necessari repetir la prova parcial corresponent, malgrat que la nota mitjana sigui igual o superior a 5. En aquesta prova l'alumne ha d'obtenir una puntuació mínima de 4.
Criteris d'avaluació	Capacitat de raonament crític i grau de competència a l'hora d'aplicar i d'explicar els conceptes apresos. Grau de competència a l'hora de redactar un text coherent, cohesionat i adequat al que es demana.

Percentatge de la qualificació final: 50% per a l'itinerari A amb qualificació mínima 5

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari B amb qualificació mínima 0

Presentació del projecte (Itinerari A)

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves orals (recuperable)
Descripció	Durant les últimes tres sessions, els estudiants que segueixin l'itinerari A hauran de presentar en parelles o grups de tres el projecte sobre literatura i territori, elaborat al llarg del semestre seguint les indicacions de la professora.
Criteris d'avaluació	Demostració d'una feina aprofundida sobre l'aspecte que s'hagi de treballar. Adequació de l'estructura de l'exposició oral i distribució equitativa de les tasques entre els membres del grup. Ús d'un llenguatge acadèmic adequat a la situació comunicativa.

Percentatge de la qualificació final: 50% per a l'itinerari A amb qualificació mínima 5

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari B amb qualificació mínima 0

Guia docent

Examen global (Itinerari B)

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Els estudiants que segueixin l'itinerari B faran un examen global durant el període d'avaluació complementària que serà recuperable durant el període d'avaluació extraordinària, en la part o parts en què hagin obtingut una puntuació inferior a 5. (Durada de l'examen: 2 h)
Criteris d'avaluació	Capacitat de raonament crític i grau de competència a l'hora d'aplicar i d'explicar els conceptes apresos. Grau de competència a l'hora de redactar un text coherent, cohesionat i adequat al que es demana.

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari A amb qualificació mínima 0

Percentatge de la qualificació final: 40% per a l'itinerari B amb qualificació mínima 5

Comentaris de text (Itinerari B)

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Els estudiants que segueixin l'itinerari B hauran d'elaborar tres comentaris de text prèviament acordats amb la professora. (Volum de treball: 6 h)
Criteris d'avaluació	Capacitat de raonament crític i grau de competència a l'hora d'aplicar i d'explicar els conceptes apresos. Grau de competència a l'hora de redactar un text coherent, cohesionat i adequat al que es demana.

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari A amb qualificació mínima 0

Percentatge de la qualificació final: 30% per a l'itinerari B amb qualificació mínima 5

Elaboració del projecte (Itinerari B)

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Els estudiants que segueixin l'itinerari B hauran de realitzar individualment un projecte sobre literatura i territori, seguint les indicacions de la professora. (Volum de treball: 50 h)
Criteris d'avaluació	Demostració d'una feina aprofundida sobre l'aspecte que s'hagi de treballar. Adequació de l'estructura de l'exposició oral i distribució equitativa de les tasques entre els membres del grup. Ús d'un llenguatge acadèmic adequat a la situació comunicativa.

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari A amb qualificació mínima 0

Percentatge de la qualificació final: 30% per a l'itinerari B amb qualificació mínima 5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Els continguts teòrics de l'assignatura s'exemplificaran amb l'anàlisi de dos corpus de lectures obligatòries: a) dossier de lectures i exemples referents als distints temes de l'assignatura (disponible al Campus Extens i al Servei de Reprografia) i b) tres obres corresponents a les tres èpoques que es treballaran en el decurs del semestre (el Renaixement, el Barroc i el Neoclassicisme).

Bibliografia bàsica

- Broch, Àlex (dir.), *Història de la literatura catalana*, vol. IV, Literatura catalana moderna. Renaixement, Barroc i Il·lustració, Barcelona: Enciclopèdia Catalana, Editorial Barcino, Ajuntament de Barcelona, 2016.

Guia docent

- Duran, Eulàlia; Solervicens, Josep (cur.), *Renaixement a la carta*, Vic / Barcelona: Eumo / Universitat de Barcelona, 1996.
- Miralles, Eulàlia (ed.), *Del Cinccents al Setcents. Tres-cents anys de literatura catalana*, Barcelona: Vitel·la, 2010.
- Rossich, Albert (dir.), *Panorama crític de la literatura catalana*, vol. III, Edat Moderna, Barcelona: Vicens Vives, 2011.
- Valsalobre, Pep, *Literatura catalana moderna II (segles XVII-XVIII)*, Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya, 2001.

Lectures obligatòries:

- Despuig, Cristòfor, *Los col·loquis de la insigne ciutat de Tortosa*, edició crítica d'Enric Querol i Josep Solervicens, Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2011. **[A llegir fins al 27 de setembre]**
- Fontanella, Francesc, *O he de morir o he d'amar. Antologia poètica*, a cura de Pep Valsalobre, Eulàlia Miralles i Albert Rossich, 2015. **[A llegir fins al 25 d'octubre.]**
- Ramis, Joan, *Lucrècia, o Roma llibre*, pròleg, edició i propostes de treball de Jaume Gomila Saura, Barcelona: Educaula62, 2014. **[A llegir fins al 5 de desembre.]**

Altres edicions:

- Despuig, Cristòfor, *Los col·loquis de la insigne ciutat de Tortosa*, edició a cura de Joan Tres, Barcelona: Curial Edicions Catalanes, 1996.
- "Despuig, Cristòfor, *Los col·loquis de la insigne ciutat de Tortosa*", edició, introducció i traducció de Juan Antonio González, *ehumanista/IVITRA* 1 (2012), 247-451. En línia: <http://www.ehumanista.ucsb.edu/ivitra/volumes/1>
- Ramis, Joan, "Lucrècia, o Roma llibre", a Fontanella, Francesc; Ramis, Joan, *Teatre barroc i neoclàssic*, Barcelona: Edicions 62, 1982, 153-191.

Bibliografia complementària

- Barceló, Maria; Ensenyat, Gabriel: *Clergues il·lustrats. Un cercle humanista a l'entorn de la Seu de Mallorca (1450-1550)*, Palma: Publicacions Catedral de Mallorca, 2013.
- Campabadal i Bertran, Mireia (cur.), *El pensament i l'activitat literària del Setcents català*, 2 vol., Barcelona: Edicions Universitat de Barcelona, 2003-2004.
- Hauf, Albert (dir.), *Panorama crític de la literatura catalana*, vol. II, Edat Mitjana. Segle d'Or, Barcelona: Vicens Vives, 2011.
- Llompart, Josep Maria, *La literatura moderna a les Balears*, Palma: Moll, [1964], 1989.
- Mas Vives, Joan (dir.), *Diccionari del Teatre a les Illes Balears*, 2 vols., Palma / Barcelona: Lleonard Muntaner / Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2003-2006.
- Massip, Francesc; Kovács, Lenke, *La teatralitat medieval i la seva pervivència*, Barcelona: Publicacions de la Universitat de Barcelona, 2017.
- Rossich, Albert (coord.), *El teatre català dels orígens al segle XVIII. Actes del II Col·loqui Problemes i Mètodes de Literatura Catalana Antiga: Teatre català antic. Girona, 6 al 9 de juliol 1998*, Kassel: Edition Reichenberger, 2001.
- Rossich, Albert; Cornellà, Jordi, *El plurilingüisme en la literatura catalana: retòrica, versemblança, diglòssia*, Bellcaire de l'Empordà: Vitel·la, 2014.
- Solervicens, Josep; Moll, Antoni Lluís (eds.), *La poètica barroca a Europa. Un nou sistema epistemològic i estètic*, Lleida: Punctum & Mimesi, 2009.
- Solervicens, Josep; Moll, Antoni Lluís (eds.), *La poètica renaixentista a Europa: una recreació del llegat clàssic*, Lleida: Punctum & Mimesi, 2011.
- Solervicens, Josep; Moll, Antoni Lluís (eds.), *La poètica europea de la Il·lustració: raó i cànon*, Lleida: Punctum & Mimesi, 2014.

Altres recursos

Guia docent

- Dialnet, <https://dialnet.unirioja.es/>
- Diccionari biogràfic de dones, http://dbd.cat/llista_biografies.php
- Espais escrits. Xarxa del patrimoni literari català, <http://www.espaisescrits.cat/>
- *eHumanista. Journal of Iberian Studies*: <http://www.ehumanista.ucsb.edu/home>
- LletrA. La literatura catalana a internet, <https://lletra.uoc.edu/>
- Nise, Literatura catalana de l'edat moderna: <http://www.nise.cat/>
- RACO, Revistes catalanes amb accés obert: <https://www.raco.cat/index.php/raco>
- Traces. Llengua i literatura catalana en xarxa, <https://projectetraces.uab.cat/>

